बृहन्मुंबई महानगरपालिका

परिपत्रक

२०२४-२०२५

क्रमांक : प्रले/पापुमनि/अर्थसंकल्प/०३ दिनांक :- २४.०९.२०२४

विषय: सन २०२४-२५ चे सुधारित अंदाज व सन २०२५-२६ चे **अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग' (फंड कोड ४०)** विषयक महसुली उत्पन्न व खर्च / भांडवली जमा व खर्चाचे प्रस्ताव आयुक्त स्तरावर सादर करण्याबाबत.

संदर्भ : परिपत्रक : प्रले/पापुमनि/अर्थसंकल्प/०३ दिनांक : १५.०९.२०२३

…………………

सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षापासून अर्थसंकल्पीय अंदाज प्रामुख्याने निधी (Fund) व महानगरपालिकेतर्फे पार पाडण्यात येणारी कार्ये (Functions) यावर आधारित असून मुख्य कार्यालय (Head Office), विभाग - एक, दोन आणि तीन (Div-I, II and III), परिमंडळ एक ते सात (Zone – I to VII), विभाग (Wards), नगरबाह्य विभाग आणि स्थानिय घटक/शाखा (Location Unit) अशा Cost / Profit Centre नुसार तयार करण्याची सुधारित अर्थसंकल्पीय कार्यप्रणाली अवलंबिण्यात आली आहे. त्यामुळे, प्रत्येक खात्याचे सन २००७-०८ पासूनचे अर्थसंकल्पीय अंदाज त्यांच्या कॉस्ट सेंटरनिहाय SAP या कार्यप्रणालीमध्ये नॅशनल म्युनिसिपल अकौटिंग मॅन्युअल (NMAM) च्या तत्त्वांनुसार तयार करण्यात आलेल्या सर्व लेखाशीर्षांच्या संहितीकरणाप्रमाणे (Uniform Codification) उपलब्ध आहेत.

२. सर्व संबंधित सहाय्यक आयुक्त/खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या खात्याचे सन २०२५-२६ करिताचे महसुली/ भांडवली (प्रकल्प कामे) अर्थसंकल्पीय अंदाजांचे प्रस्ताव तयार करुन महानगरपालिका आयुक्त स्तरावर सादर करावयाच्या कार्यप्रणालीबाबतच्या सूचना खालीलप्रमाणे आहेत :

(i) अर्थसंकल्पीय अंदाजांचे प्रस्ताव निधीनिहाय (Fundwise), कार्यनिहाय (Functionwise) तसेच व्यय (Cost)/ जमा केंद्र (Profit Centre) नुसार तयार करावेत व संबंधित सहाय्यक आयुक्त/खाते प्रमुखांनी त्यांच्या खात्याच्या सर्व व्यय (Cost)/ जमा केंद्र (Profit Centre) चे प्रस्ताव एकत्रित करुन सारांश (Summary) प्रमुख लेखापाल (पापुमनि) यांच्या अर्थसंकल्प उपविभागाकडे पुढील परिच्छेद ५ मध्ये नमूद केलेल्या वेळापत्रकानुसार एकत्रितपणे (Consolidated) सादर करावेत. असे अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव तयार करताना आवश्यकता भासल्यास सन २०२४-२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाबाबतचा पेन ड्राईव्ह/ महापालिकेच्या संकेत स्थळावर 'नकाशे अंतरंग आणि अहवाल - अर्थसंकल्प - Budget Estimate 2024-25' या टॅब अंतर्गत Upload केलेली अर्थसंकल्पीय अंदाजाची पुस्तके संदर्भित करावीत.

(ii) सन २०२४-२५ चे सुधारित व सन २०२५-२६ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज सादर करताना सहाय्यक आयुक्त/ खाते प्रमुखांनी मान.महानगरपालिका आयुक्त यांच्या सन २०२४-२५ च्या अर्थसंकल्पीय निवेदनामध्ये उल्लेख केलेल्या विविध (M.C.'s Speech on Budget) योजनांचा अभ्यास करून सदर योजनेअंतर्गत करण्यात आलेल्या/ करावयाच्या कामांकरिता/ खर्चाकरिता योग्य त्या लेखा संकेतांकांतर्गत आवश्यक ती तरतूद करण्यात यावी.

(iii) सहाय्यक आयुक्त / खाते प्रमुख यांना अशी सूचना करण्यात येते की, आगामी वर्षाच्या अर्थसंकल्पात समाविष्ट करावयाची नवीन कामे ही खात्यांच्या उद्दीष्टांनुसार अत्यंत महत्वाची असली पाहिजेत. कामाची निकड व प्रत्यक्ष जमा होणारा महसुल या बाबी लक्षात घेऊन खाते प्रमुखांनी अर्थसंकल्पात प्रस्तावावयाच्या नवीन कामांपैकी अग्रक्रमाने हाती घ्यावयाची कामे, कामांच्या प्राधान्यानुसार (i.e. Priority-I, Priority-II, Priority-III, etc.) नमूद करावीत.

(iv) आगामी वर्षाच्या अर्थसंकल्पामध्ये प्रकल्प कामांसाठी प्रस्ताविण्यात येणाऱ्या ठोक तरतुदीअंतर्गत (Lumpsum Provision) विद्यमान वर्षातील (सन २०२४-२५) प्रगतीपथावरील कामांसाठी (Ongoing Works) व आगामी वर्षात (सन २०२५-२६) हाती घ्यावयाच्या नवीन कामांसाठी किती तरतूद प्रस्ताविण्यात आली आहे याचा बाबनिहाय तपशील (कामांची यादी) कामांच्या प्राधान्यानुसार प्रस्तावासोबत देण्यात यावा.

(v) विद्यमान आर्थिक वर्षात पुनर्वाटपाद्वारे / स्थानांतरणाद्वारे / आकस्मिकता निधी मधून उपलब्ध करुन दिलेल्या तरतुदींचा समावेश सन २०२४-२५ चे सुधारित अंदाज सादर करताना करावा.

(vi) शासनाच्या निर्देशानुसार महानगरपालिकेत नियुक्त झालेल्या / होणाऱ्या अंध / क्षीणदृष्टी कर्मचाऱ्यांना सहाय्यक तंत्रज्ञान/ उपकरणे उपलब्ध करुन देण्यासाठी स्वतंत्र अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात यावी. कोणत्याही परिस्थितीत दिव्यांग कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करुन द्यावयाच्या उपकरणासाठीच्या तरतूदीचे पुनर्वाटप इतर प्रयोजनार्थ करता येणार नाही.

३. महसुली उत्पन्न आणि महसुली खर्च

(i) महसुली उत्पन्नाचे प्रस्ताव सोबत जोडलेले नमुना प्रपत्र Annexur-A मध्ये सादर करणे आवश्यक आहे. महसुली उत्पन्नाचे प्रस्ताव सादर करताना सर्व खात्यांनी त्यांच्या अखत्यारितील लेखाशिर्षांमध्ये जमा करण्यात येणाऱ्या शुल्क/ आकार इत्यादीबाबतीत शेवटची सुधारणा (Last Revision) केल्याचा दिनांक नमूद करुन त्याबाबतची परिपत्रके/ अनुसूची सोबत जोडणे आवश्यक आहे.

(ii) मर्यादित उत्पनांच्या स्रोतांमधून प्राप्त होणारा महसूल दिवसागणिक कमी होत असून, महसूल वाढीसाठी उत्पन्नाचे नवीन साधनस्त्रोत उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने खातेप्रमुखांनी त्यांच्या स्तरावर कसोशीने प्रयत्न करावेत.

(iii) असे निदर्शनास आले आहे की, काही खात्यांच्या बाबतीत सन २०२४-२५ करिता महसुली खर्चासाठी उदा. आस्थापना खर्च, प्रशासकीय खर्च अंतर्गत टपाल खर्च, दूरध्वनी, वीज देयके, अकृषिक कर इत्यादी तसेच प्रचालन व परिरक्षण खर्च अंतर्गत सर्वसाधारण दुरुस्त्या इत्यादीसाठी केलेली तरतूद अपुरी पडल्यामुळे तरतुदीच्या पुनर्वाटपाचे/आकस्मिकता निधीचे प्रस्ताव सादर करावे लागत आहेत. अतएवं, सन २०२५-२६ करिता अशा बाबींसाठी तरतूद प्रस्ताविताना दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२४ पर्यंत झालेला प्रत्यक्ष खर्च (यामध्ये पुनर्वाटप/आकस्मिकता निधी या पध्दतीने केलेला खर्चही अंतर्भूत करावा) विचारात घ्यावा. जेणेकरुन, आगामी वर्षात निधीच्या पुनर्वाटपासाठी/ आकस्मिकता निधीतून तरतुद उपलब्ध करुन देण्यासाठी प्रस्ताव सादर करण्याची आवश्यकता भासणार नाही. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत वीज खर्च, मालमत्ता कर व शासनाला देय असलेल्या विविध कर/आकार/शुल्क यासाठी करण्यात आलेल्या तरतुदींमधून इतर प्रयोजनार्थ पुनर्वाटप/ निधी स्थानांतरण करता येणार नाही.

(iv) महसुली खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाज ज्या कारणांसाठी/कामांसाठी तरतूद प्रस्ताविण्यात येते, त्या कामांच्या/सेवेच्या/वस्तू खरेदी इत्यादींच्या बाबतीत आवश्यकतेनूसार योग्य ते परिगणन न करता ढोबळपणे अर्थसंकल्पीय अंदाजाच्या तरतूदी प्रस्ताविण्यात येतात. ही बाब आर्थिक शिस्तीच्या दृष्टीकोनातून योग्य नाही. तरी याबाबींची शहानिशा करुन होणाऱ्या एकूण खर्चाचे अचूक परिगणन करुन आवश्यक तेवढीच अर्थसंकल्पीय तरतूद प्रस्ताविण्यात यावी व लेखा संकेतांकनिहाय कामाची यादी सोबत जोडावी.

(v) शासन परिपत्रक क्र.संकिर्ण २०१७/प्र.क्र.(२०८/१७) सहा. दि.१७.११.२०१७ मधील निर्देशानुसार 'जन माहिती अधिकाऱ्याने, माहिती अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर १० व्या दिवसापर्यंत माहितीच्या शुल्काची रक्कम अर्जदारास टपाल पृष्ठसंख्या व टपालखर्चासह, जलदगती टपालाने तपशीलवार कळविण्यात यावी. तसेच सर्व सार्वजनिक प्राधिकरणांनी त्यांच्या कार्यालयातील माहिती अधिकाराशी संबंधीत पत्रव्यवहाराचा तपशीलवार आढावा घेऊन माहिती अधिकार अधिनियमांतर्गत होणाऱ्या पत्रव्यवहारासाठी दरवर्षी आवश्यक आर्थिक तरतूद करावी'. त्यानुसार महसूली अर्थसंकल्पातील लेखा संकेतांक २२०८००८०१ (Expenses on account of Right to Information Act) अंतर्गत आवश्यक ती तरतूद करण्यात यावी.

(vi) सन २००९-१० या आर्थिक वर्षापासून लेखा संकेतांक – २२०२१९९०० – (संकीर्ण छपाई आणि लेखन सामग्री) करीता सर्व खात्यांतर्गत अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्याचे बंद करण्यात आले आहे. त्यामुळे यापुढे संकीर्ण छपाईकरिता कोणत्याही खात्याने त्यांच्या आगामी वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाच्या प्रस्तावात तरतूद प्रस्ताविण्याची आवश्यकता नाही. जर एखाद्या खात्यास बाहेरुन काही तातडीची व महत्वाची किरकोळ छपाई करुन घेणे आवश्यक असेल तर सदर खात्यांनी त्यासाठी महापालिका मुद्रणालयाची पूर्व परवानगी घ्यावी व त्यानंतर बाहेरुन केलेल्या छपाईच्या कामांची देयके महापालिका मुद्रणालयाकडे अधिदानाकरिता सादर करावीत.

(vii) महानगरपालिका मुद्रणालय, प्रतिरुप मुद्रणालय, महानगरपालिका विद्युत धुलाई केंद्र, महानगरपालिका कार्यशाळा, महानगरपालिका ओतशाळा, कार्यकारी अभियंता (परिवहन), जनसंपर्क अधिकारी, मटेरियल टेस्टींग लॅब, अस्फाल्ट प्लॅन्ट इत्यादींमार्फत पुरविल्या जाणाऱ्या खात्यांतर्गत सेवांसाठी सन २०२५-२६ चे प्रस्ताव संबंधित खात्यांनी तयार करताना सर्व उपयोगकर्त्या खात्यांना सेवा पुरविण्यासाठी लागणाऱ्या खर्चाच्या अनुषंगाने पुरेशी तरतूद प्रस्ताविण्यात यावी. अतएवं, उपयोगकर्त्या खात्यांनी अशा खात्यांतर्गत सेवांच्या खर्चासाठी त्यांच्या खात्यामध्ये स्वतंत्र तरतूद प्रस्ताविण्याची आवश्यकता नाही. परंतु त्यांना आगामी वर्षभरात लागणा-या सेवांची माहिती खात्यांतर्गत सेवा पुरविणाऱ्या संबंधित खात्यांना सादर करणे आवश्यक आहे.

यासाठी, सन २०२२-२३ व २०२३-२४ मध्ये खात्यांतर्गत सेवा पुरविणाऱ्या खात्यांकडून महानगरपालिकेतील ज्या ज्या खात्यांना सेवा पुरविण्यात आल्या त्यांचा सविस्तर तपशिल सेवेच्या खर्चासह सादर करावा. त्याचबरोबर विद्यमान वर्षातील एप्रिल २०२४ ते सप्टेंबर २०२४ पर्यंत कोणकोणत्या खात्यांना सेवा पुरविण्यात आल्या व त्यांचा खर्च खात्यांतर्गत सेवा पुरविणाऱ्या खात्यांनी सादर करणे बंधनकारक राहील. या खर्चाच्या आधारे सन २०२५-२६ मध्ये खात्यांतर्गत सेवा पुरविणाऱ्या खात्यांना खर्चासाठी तरतूद उपलब्ध करुन देण्यात येईल याची कृपया नोंद घ्यावी.

(viii) Material Management Module अंतर्गत खरेदी करावयाच्या वस्तुंसाठी संबंधित लेखाशिर्षामध्ये सॅप कार्यप्रणालीमध्ये शिल्लक असलेल्या साठ्याचा आढावा घेऊन तरतूद करण्यात यावी असे स्पष्ट निर्देश मागील काही वर्षापासून देण्यात येत आहेत. तथापि, अनेक खात्यांकडून याबाबतची दक्षता न घेण्यात आल्यामुळे पुनर्वाटपाचे प्रस्ताव सादर करण्यात येतात हे आर्थिक शिस्तीच्या दृष्टीकोनातून योग्य नाही. तसेच यामुळे विनाकारण प्रशासकीय कामात वाढ होते व वेळेचा अपव्यय होतो.

अत: सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये भांडारासाठी खरेदी करावयाच्या विविध वस्तुंसाठी तरतूद प्रस्ताविताना परिपत्रक क्र. प्रले(वि)/एफएआर/ २ दिनांक १०.०४.२०१२ मधील मार्गदर्शक तत्त्वांचे काटेकोरपणे पालन करावे तसेच Material Management Module अंतर्गत त्यांच्या खात्याशी संबंधित लेखा शीर्षांची संचालक (माहिती व तंत्रज्ञान) खात्याकडून खातरजमा करावी आणि सन २०२३-२४ मध्ये करण्यात आलेल्या विविध वस्तुंच्या खरेदीपोटी करण्यात आलेल्या खर्चाचा आढावा घेऊन त्याप्रमाणे योग्य त्या लेखा संकेतांकांतर्गत तरतुदी प्रस्ताविण्यात याव्यात. त्यामुळे आगामी वर्षी पुनर्वाटपाद्वारे निधी उपलब्ध करुन देण्याची गरज भासणार नाही. सर्व खाते प्रमुखांनी/सहाय्यक आयुक्तांनी या सुचनेचे काटेकोरपणे पालन करावे.

(ix) महसुली खर्चाचे प्रस्ताव सोबत जोडलेले नमुना प्रपत्र Annexur-B मध्ये सादर करणे आवश्यक आहे. महसुली स्वरुपाच्या दैनंदिन खर्चासाठी अर्थसंकल्प 'ग' (फंड कोड ४०) च्या बाबतीत महसुली उत्पन्न विचारात घेऊन सन २०२५-२६ या वर्षासाठीचे महसूली खर्चाचे प्रस्ताव सादर करावेत. मात्र, अपवादात्मक परिस्थितीत वाढीव तरतूद आवश्यक असल्यास त्याबाबतचे समर्थन व स्पष्टीकरण स्वतंत्र प्रस्तावात नमूद करुन त्यास संबंधित मान. अतिरिक्त आयुक्त यांची प्रशासकीय मंजुरी प्राप्त करुन सदर प्रस्ताव विहित वेळेत प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खात्याच्या लेखा अधिकारी (अर्थसंकल्प) या उपविभागास सादर करावेत. त्यानंतर सादर केलेले प्रस्ताव अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्या दृष्टीकोनातून विचारात घेतले जाणार नाहीत याची नोंद घ्यावी.

(x) नॅशनल म्युनिसिपल अकौंटिंग मॅन्युअलमधील (NMAM) मार्गदर्शक तत्त्वांनुसार जी कामे 'ॲसेट्स' निर्माण (Asset Creation) करत नाहीत त्यांचा अंतर्भाव प्रकल्प कामाखाली करता येत नाही. अतएवं, अशी कामे महसुली अर्थसंकल्पांतर्गत प्रस्ताविण्यात यावीत. तसेच किरकोळ दुरुस्त्या व परिरक्षणाच्या कामासाठीदेखील प्रकल्प कामांतर्गत तरतूद न प्रस्ताविता महसुली अर्थसंकल्पात प्रस्ताविण्यात यावी.

(xi) खाते प्रमुखांनी प्रिंटर/फॅक्स इत्यादी खरेदी केलेल्या व आगामी वर्षात खरेदी करण्यात येणाऱ्या प्रिंटर/फॅक्स इत्यादींसाठी लागणाऱ्या काट्रिजेसकरीता महसुली अर्थसंकल्पातर्गत संबंधित लेखाशिर्षामध्ये पुरेशी तरतूद प्रस्ताविण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

(xii) मालमत्ता कर/ अकृषिक कर/ Way Leave Charges आणि इतर निर्धारीत करांच्या थकबाकीच्या अधिदानाकरीता अतिरिक्त तरतूद उपलब्ध करुन देण्याचे प्रस्ताव मागील काही वर्षापासून वर्षा अखेरीस प्राप्त होत असून अकृषिक कर आणि इतर निर्धारीत करांच्या अधिदानाकरिता मोठ्या प्रमाणात पुनर्वाटपाद्वारे/ आकस्मिकता निधीमधून तरतूद उपलब्ध करुन द्यावी लागत आहे. त्यामुळे सन २०२५-२६ मध्ये मालमत्ता कर/ अकृषिक कर/ Way Leave Charges आणि इतर निर्धारीत करांच्या अधिदानासाठी तरतुदी प्रस्ताविताना सर्व खात्यांनी करनिर्धारण व संकलन खात्याशी तसेच शासनाच्या संबंधित कार्यालयांशी संपर्क साधून त्यांच्या अखत्यारीतील सर्व मालमत्तांच्या करांच्या थकबाकीचे व इतर निर्धारीत करांचे परिगणन करुन संबंधित परिव्यय केंद्र संकेतांकांच्या योग्य त्या लेखासंकेतांकांतर्गत पुरेशी तरतूद प्रस्ताविण्याची दक्षता घ्यावी. यासाठी कोणत्याही परिस्थितीत पुनर्वाटपाद्वारे/आकस्मिकता निधीमधून अतिरिक्त तरतूद उपलब्ध करुन देण्यात येणार नाही याची नोंद सर्व खातेप्रमुखांनी घ्यावी. तसेच काही प्रकरणी सदर कामासाठी आवश्यकतेपेक्षा जास्त प्रमाणात तरतूद करुन नंतर त्यामधून पुनर्वाटप करण्याचे प्रस्ताव सादर केले जातात, ही बाब सुद्धा अर्थसंकल्पीय शिस्तीला धरुन नाही.

(xiii) अर्थसंकल्प 'ग' अंतर्गत, सर्व खातेप्रमुखांनी त्यांच्या खात्यांतर्गत वेगवेगळया विभागातील संयंत्रे व निरनिराळ्या यंत्रसामुग्रीच्या/उद्यानांच्या वार्षिक परिरक्षणाच्या कराराची माहिती सोबत जोडलेल्या नमूना प्रपत्र Annexure-VI मध्ये अर्थसंकल्पीय अंदाजाच्या एकत्रित प्रस्तावासह सादर करावी.

(xiv) बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यरत कर्मचाऱ्यांना वैयक्तिक आरोग्य विमा पॉलिसीच्या रक्कमेची प्रतिपूर्ती करण्याबाबत ऐवजी वैद्यकीय गटविमा लागू करण्याचे विचाराधीन आहे. सन २०२५-२६ च्या आस्थापना खर्चाच्या अनुषंगाने योग्यत्या लेखा संकेतांक अंतर्गत आवश्यक तरतुद प्रस्ताविण्याची खबरदारी सर्व खाते प्रमुखांनी/ सहाय्यक आयुक्तांनी घ्यावी.

(xv) सातत्याने वाढणारा आस्थापना खर्च आणि महसुल संकलन याची आकडेवारी लक्षात घेता, संबंधित विभागांनी उपलब्ध असलेल्या यंत्र सामुग्रींचा व मनुष्यबळाचा पूर्ण क्षमतेने वापर करून अंतिकालिक भत्त्यासह प्रचालन व परिरक्षण यावरील होणारा खर्च कमी करण्यासाठी नियोजन करणे आवश्यक आहे.

४. भांडवली प्राप्ती आणि भांडवली खर्च

(i) जी प्रकल्प कामे अनुदान व कर्ज यातून करण्यात येत/ येणार असतील त्या कामांच्याबाबतीत अभिप्रायाच्या रकान्यात ती कोणत्या अनुदानातून/कर्जातून करण्यात येत/ येणार आहेत, याबाबत अभिप्राय देण्यात यावेत. तसेच एकूण अर्थसंकल्पीय तरतुदीपैकी किती टक्के अनुदान/ कर्ज आहेत याचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा. जी कामे केंद्र व राज्य शासन तसेच वित्त आयोगाकडून मिळणाऱ्या अनुदानातून हाती घेणे शक्य आहे अशी कामे प्राधान्यक्रमाने पूर्ण करण्यास भर देऊन अनुदान प्राप्त करण्यासाठी विशेष प्रयत्न करण्यात यावेत.

(ii) सन २०२४-२५ चे सुधारित अंदाज व सन २०२५-२६ चा अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे भांडवली खर्चाचे प्रस्ताव सादर करताना खात्याने खर्च करण्याची क्षमता, मागील ३ आर्थिक वर्षांच्या तसेच विद्यमान वर्षाच्या सहामाहीच्या प्रत्यक्ष जमा होणारा महसुल व खर्च यांचा आढावा घेऊन त्यानुसार अर्थसंकल्पीय तरतुदी प्रस्ताविण्यात याव्यात.

(iii) प्रकल्प कामांचे प्रस्ताव तयार करताना भांडवली अर्थसंकल्प 'ग' च्या बाबतीत परिच्छेद क्र.१ विचारात घेऊन सन २०२५-२६ या वर्षासाठीचे भांडवली खर्चाचे प्रस्ताव सादर करावेत. मात्र, अपवादात्मक परिस्थितीत वाढीव तरतूद आवश्यक असल्यास त्याबाबतचे समर्थन व स्पष्टीकरण स्वतंत्र प्रस्तावात नमूद करुन त्यास संबंधित मान. अतिरिक्त आयुक्त यांची प्रशासकीय मंजुरी प्राप्त करुन सदर प्रस्ताव विहित वेळेत प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खात्याच्या लेखा अधिकारी (अर्थसंकल्प) या उपविभागास सादर करावेत. त्यानंतर सादर केलेले प्रस्ताव अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्या दृष्टीकोनातून विचारात घेतले जाणार नाहीत याची नोंद घ्यावी.

तसेच अर्थसंकल्प 'ग' (निधी संकेतांक ४०) च्या प्रगतीपथावरील प्रकल्प कामांकरिता सोबतचे नमूना प्रपत्र Annexure-I आणि नवीन प्रकल्प कामांकरिता नमूना प्रपत्र Annexure-II लक्षात घ्यावीत. या बाबत असे निदर्शनास आले आहे की, सदर प्रपत्रातील प्रकल्प कामांच्या नियोजनाबाबतचा तपशील बहुतांशी खात्यांकडून पूर्णपणे भरला जात नाही अथवा भरण्यात आलेल्या तपशीलातील तारखा, कंत्राट कालावधी व इतर तपशीलाशी सुसंगत नसतात. तरी भरण्यात आलेल्या तारखा (नमूना प्रपत्र Annexure-I रकाना क्र.२६ ते ३४ आणि नविन कामे नमूना प्रपत्र Annexure-II रकाना क्र.१७ ते २४) कंत्राट कालावधी व इतर तपशीलाशी सुसंगत असाव्यात. तसेच नवीन भांडवली कामांचे लेखा संकेतांक सॅप प्रणालीत तयार करण्यासाठी या भांडवली कामांचा तपशिल सॅप प्रणालीत भरणे आवश्यक असते. सॅप प्रणालीच्या आवश्यकतेनुसार सदर नवीन भांडवली कामांच्या तपशीलाचे प्रथम २० अक्षरात व नंतर ४० अक्षरात रुपांतर करण्याची आवश्यकता भासते. यास्तव सोबत जोडलेल्या नमूना प्रपत्र Annexure-III मध्ये नमूद केल्यानूसार प्रस्तावित करण्यात आलेल्या सर्व नवीन भांडवली कामांच्या केवळ इंग्रजी तपशीलाचे रुपांतर करुन छापील प्रत (Hard Copy) व संगणकीय प्रत (Soft Copy) अर्थसंकल्पीय प्रस्तावासोबत सादर करावी.

(iv) प्रचलित पध्दतीनुसार प्रगतीपथावर असलेली कामे तसेच नवीन कामे यांचे प्रस्ताव प्रभाग समितींच्या शिफारशीसाठी सादर केले जातात. प्रगतीपथावरील कामांसाठी पूर्वीच प्रभाग समितीच्या शिफारशी घेतल्या असल्याने व ही कामे स्थायी समिती/ महानगरपालिकेच्या मंजूरीनंतरच सुरु केली जात असल्याने प्रगतीपथावरील कामांच्या बाबतीत पुन्हा किंवा दरवर्षी प्रभाग

समितीची शिफारस घेणे आवश्यक नाही. अतएवं, फक्त नवीन कामांचे प्रस्ताव प्रभाग समित्यांच्या शिफारशीसाठी पाठविण्यात यावेत.

भांडवली खर्चांच्या कामांबाबत मान. आयुक्तांनी परिपत्रक क्र.CA(F)/Exp/१३ दि.११.०७.२०१९ अन्वये खालीलप्रमाणे आदेश दिले आहेत –

(i) In the ensuing year's budget, the proposals for lumpsum provision for capital works is to be submitted by considering the provision for current year ongoing works and provision proposed for new works in ensuing year with their work-list alongwith their work preferences.

(ii) Each and every work should have distinct estimated cost and distinct budget provision. For creating separate G.L. Codes, the Central Agency department may club expenditure of all works of their department in the ward and propose total budget provision for their works in the Ward. HoD's of Central Agency should take cognizance of this instructions while submitting such proposal to Ward Committee.

सदर आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करून सन २०२५-२६ चे अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव सादर करावेत.

तथापि, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणूका पार न पडल्यामुळे सद्यस्थितीत प्रभाग समित्या अस्तित्त्वात नाहीत. त्यामुळे नवीन कामांच्या प्रस्तावांच्या शिफारशीबाबत दि. ०७ ऑक्टोबर, २०२४ पर्यंत सार्वत्रिक निवडणूका झाल्यास व प्रभाग समिती अस्तित्त्वात असल्यास सदर नवीन कामांचे प्रस्ताव प्रचलित पद्धतीनुसार प्रभाग समितींच्या शिफारशींसाठी पाठविण्यात यावेत. अथवा, प्रभाग समिती अस्तित्त्वात नसल्यास सदर प्रस्ताव प्रमुख लेखापाल (पापुमंनि) खात्यातील अर्थसंकल्प उपविभागाकडे परस्पर पाठविण्यात यावेत.

(v) महानगरपालिकेचे अर्थसंकल्पीय अंदाज अंतिम करण्याकरीता विविध प्रकल्प कामांच्या दायित्वाची स्थिती काढणे आवश्यक आहे. तद्अनुषंगाने पूर्ण झालेल्या कामांचे, चालू असलेल्या कामांचे व भविष्यात नवीन प्रकल्पांच्या दायित्वाचा तक्ता Annexure-VII व Annexure-VII (A) ते VII (E) नुसार भरावा. सदर माहिती प्रत्येक लेखा संकेतांक मधील प्रत्येक कामांच्या तपशिलासह भरून सादर करावी. त्यानुसार योग्य ती खबरदारी घेऊन सर्व खातेप्रमुखांनी सदर आदेशांचे/सुचनांचे पालन करुन खर्च कमी करण्याच्या दृष्टीने आढावा घेऊन अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खात्याच्या अर्थसंकल्प उपविभागास सादर करण्यात यावेत.

तसेच असे निदर्शनास येते की, आर्थिक वर्षात उपलब्ध केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमध्ये सिमीत न राहता जास्त रकमेचे कार्यादेश निर्गमित केले जात असल्यामुळे अर्थसंकल्पीय तरतूद कमी पडते व त्यामुळे पुढील आर्थिक वर्षात अशा अतिरिक्त कार्यादेशांच्या उर्वरित दायित्वाचे अधिदानकरीता तरतूद उपलब्ध करुन देण्याबाबतचे प्रस्ताव अर्थसंकल्प उपविभागात प्राप्त होतात. भांडवली व महसूली कामांकरीता त्या उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीपेक्षा जास्त रकमेच्या कामांच्या निविदा मागविण्यात येऊ नये जेणेकरून कोणतेही अतिरिक्त दायित्व निर्माण होऊन त्यासाठी अतिरिक्त निधी उपलब्ध करावा लागणार नाही.

(vi) बऱ्याच खात्यांच्या बाबतीत असे निदर्शनास आले आहे की, ज्या कामांचे कार्यादेश आधीच दिलेले असतात किंवा जी कामे प्रगतीपथावर असतात ती पूर्ण झाल्यावर त्यासाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध होत नाही. त्यामुळे अशा पूर्ण झालेल्या कामाचा खर्च भागविण्यासाठी आकस्मिकता निधीतून रक्कम उपलब्ध करण्याबाबतचे व निधी स्थानांतरणाचे प्रस्ताव नवीन आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीस सादर केले जातात. सन २०२४-२५ चे सुधारित अंदाज व सन २०२५-२६ चे भांडवली कामांचे अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव सादर करताना ज्या कामांचे कार्यादेश देण्यात आलेले आहेत, अशी कामे व प्रगतीपथावर असलेली कामे यांचा प्राधान्याने विचार करुन त्यानुसार भांडवली खर्चासाठी तरतुद प्रस्ताविण्याची दक्षता सर्व खात्यांनी घेणे आवश्यक आहे. कोणत्याही परिस्थितीत आगामी आर्थिक वर्षात पूर्ण झालेल्या तथापि अर्थसंकल्पीय तरतुद उपलब्ध नसलेल्या

कामांसाठी आकस्मिकता निधीतून तरतूद उपलब्ध करुन देता येणार नाही, याची संबंधितांनी नोंद घ्यावी व त्यानुसार भांडवली खर्चाचे प्रस्ताव सादर करावेत. आकस्मिकता निधी वापरावयाची कार्यपध्दती व नियम याबाबतचे निर्देश परिपत्रक क्रमांक सीए/एफडीटी/१६ दिनांक ०७.०८.२००२ नुसार देण्यात आले असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे.

(vii) विविध विभाग/खाते यांना संगणक/प्रिंटर इत्यादी बाबी खरेदी करण्यासाठी माहिती व तंत्रज्ञान खात्यांतर्गत एकत्रित तरतूद करण्यात येत होती. तथापि, सन २०१३-१४ च्या अर्थसंकल्पीय वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान खात्यांतर्गत एकत्रित तरतूद करण्यात येत नाही. त्यामुळे ज्या खात्यांना आगामी वर्षात संगणक, प्रिंटर, प्रोजेक्टर, फॅक्स इत्यादीबाबींची खरेदी करावयाची आवश्यकता असेल तर त्याकरिता सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मंजुरीने भांडवली कामाच्या संबंधित लेखा शिर्षांतर्गत तरतूद प्रस्ताविण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

(viii) जंगम मालमत्ता (Moveable Assets) खरेदीसाठी उदा.फॅक्स मशिन, संगणक, फर्निचर, यंत्रे व संयंत्रे, वाहने इत्यादींच्या खरेदीसाठी सादर करावयाच्या प्रस्तावात अंतर्भूत करावयाच्या कामांसाठी ४ या सिरीजने सुरु होणारे स्वतंत्र ९ अंकी लेखा संकेतांक (G. L. Code) देण्यात आले आहेत. तथापि, सदर स्वतंत्र लेखाशिर्षात तरतूद न प्रस्ताविता संबंधित बाबीच्या ४ सिरीज अंतर्गत मुख्य लेखाशिर्षात उदा.१ सर्व प्रकारच्या फर्निचर व विद्युत उपकरणे (कॅबिनेटस कपाटे, खुर्च्या, टेबल्स, ट्रॉली, रायटिंग बोर्ड, लॉकर्स, इतर फर्निचर आणि फिक्चर्स, पंखे, विद्युत उपकरणे इत्यादी तत्सम बाबींकरिता) लेखा संकेतांक ४१०७००००, उदा.२ कार्यालय आणि इतर साधन सामुग्रीकरीता (संगणक, प्रिंटर्स, पेरिफेरल्स, प्रशितने, वॉटर प्युरिफायर इत्यादी तत्सम बाबींकरीता) लेखा संकेतांक ४१०६०००० अंतर्गत तरतुदी प्रस्ताविण्यात याव्यात. संबंधित खात्यांनी ज्या बाबींची खरेदी करावयाची आहे ती बाब ४ सिरीज अंतर्गत कोणत्या मुख्य लेखाशिर्षात समाविष्ट आहे याबाबत प्र.ले.(पा.पु.म.नि.) खात्याच्या लेखा अधिकारी (लेखा/अर्थसंकल्प) उपविभागाशी संपर्क साधून खातरजमा करुन तरतुदी प्रस्ताविण्यात याव्यात.

(ix) विविध खात्यांमार्फत यंत्र सामग्री यांच्या खरेदीसाठी करण्यात येणाऱ्या तरतुदींच्या अनुषंगाने असे निदर्शनास येते की यंत्रे व संयंत्रे यांच्या खरेदीसाठी प्रथमत: अर्थसंकल्पीय तरतुदी करण्यात येतात व प्रतिवर्षी १ एप्रिल नंतर त्या यंत्रांचे तपशील (Specification) अंतिम करण्यात येतात त्यामुळे बहुतांशवेळी ज्या बाबींसाठी अर्थसंकल्पीय अंदाजात तरतुदी करण्यात येतात त्या खरेदी न करता त्या ऐवजी इतर यंत्र सामग्रीची खरेदी सदर तरतुदीमधून करण्यात येते.

तसेच काही खात्याच्या बाबतीत अर्थसंकल्पीय तरतूद प्रस्ताविण्यापूर्वी यंत्राचे तपशील (Specification) अंतिम झालेले नसतात तसेच सदर यंत्र सामग्रीची खरेदीची प्रक्रिया दीर्घकालीन असल्यामुळे सर्व प्रक्रिया पार पाडून, यंत्र सामग्रीच्या खरेदीसाठी कार्यादेश देण्यास विलंब होतो. त्यामुळे विद्यमान आर्थिक वर्षात संबंधित लेखाशिर्षामध्ये खर्चाचे दायित्व नोंद होते. तथापि, त्याच आर्थिक वर्षात सदर यंत्राची प्रत्यक्ष प्राप्ती (Delivery) न होता बहुतांशवेळी आगामी आर्थिक वर्षात सदर यंत्र सामग्री प्राप्त होते. मात्र, त्या वर्षात संबंधित लेखाशिर्षात आर्थिक तरतूद उपलब्ध नसल्यामुळे सदर यंत्र सामुग्रीच्या खरेदीचे अधिदान करण्यास अडचण निर्माण होते. तसेच काही बाबतीत यंत्र सामुग्री परदेशातून आयात केल्या जातात व त्याकरिता L.C. (Letter of Credit) द्वारे अधिदान होते. अशा वेळेस बँकेचे Advise मागवून वेळोवेळी सॅप प्रणालीमध्ये (Service Entry sheet/Migo/Miro) पदस्थापित करणे आवश्यक आहे. सदर खर्च सॅप प्रणालीमध्ये त्याच आर्थिक वर्षात पदस्थापित करताना आवश्यक तो निधी उपलब्ध नसल्याने संबंधित लेखाशिर्षात निधी स्थानांतरणाद्वारे/ आकस्मिकता निधीतून तरतूद उपलब्ध करून द्यावी लागते. म्हणजेच एका यंत्र सामग्रीच्या खरेदीसाठी दोन

वेळा अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध करून देणे भाग पडते. ही बाब अर्थसंकल्पीय शिस्तीच्या दृष्टीकोनातून योग्य नाही. त्यामुळे याबाबतीत सुसूत्रता आणण्याच्या दृष्टीकोनातून आगामी अर्थसंकल्पीय वर्षात यंत्र सामग्रीची खरेदी करीता तरतूद करण्यासाठी पुढील कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्यात यावा.

अ) आगामी आर्थिक वर्षात खरेदी करावयाच्या यंत्र सामग्रीचे तपशील (Specification) तयार करून प्रचलित पद्धतीनुसार सदर तपशील (Specification) अंतिम करण्यात यावेत.

ब) सदरचे तपशील अंतिम करताना निविदा मागविल्यानंतर त्यास कमीत कमी ४ ते ५ प्रतिसाद प्राप्त होतील अशा पध्दतीने ते तयार करण्यात यावेत.

क) गेल्या दोन तीन वर्षामध्ये सदर यंत्र सामग्री कोणत्या किंमतीने खरेदी करण्यात आली याचा तसेच सध्याचा बाजारभाव व इतर खात्यांनी देखील सदर यंत्राची खरेदी केली असल्यास त्यांच्या किंमतीबाबतचा विचार करुन यंत्र सामग्रीची अंदाजित किंमत ठरविण्यात यावी.

उपरोक्त 'अ' ते 'क' मध्ये उल्लेख केलेल्या बाबी नमूद करुन अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्याकरिता संबंधित अतिरिक्त आयुक्त यांची मंजुरी प्राप्त करावी व त्या अनुषंगाने अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्यात यावा.

(x) सन २०२४-२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात ५ सिरीजखाली प्रकल्प कामांसाठी करण्यात आलेल्या तरतुदींपैकी काही तरतूदी ४ सिरीज खाली वर्ग करणे आवश्यक झाल्यास/केलेली असल्यास सन २०२४-२५ चे सुधारित अंदाज सादर करताना ५ सिरीजमधील अशा प्रकल्प कामांची उर्वरित तरतूद व ४ सिरीज खाली वर्ग केलेली अशी एकूण तरतूद विचारात घ्यावी. तथापि, ज्या कामांचे कार्यादेश, अधिदान व इतर सर्व संगणकीय कामकाज सॅप प्रणालीतील MM module मधून करावयाचे आहेत अशा कामांची अर्थसंकल्पीय तरतूद त्या कामांच्या स्वरुपानुसार ४ या सिरीजने सुरु होणाऱ्या योग्य त्या ९ अंकी लेखा संकेतांकाखालीच प्रस्ताविण्यात यावी.

अर्थसंकल्पाच्या सुयोग्य नियंत्रणासाठी सॅप प्रणालीतील MM module व PS module मधून करावयाच्या विविध कामांसाठी एकच अर्थसंकल्पीय तरतूद प्रस्तावित न करता अशा कामांसाठी वेगवेगळया बाबींखाली वेगवेगळी अर्थसंकल्पीय तरतूद प्रस्ताविण्यात यावी. यामुळे ५ या सिरीजमधून ४ या सिरीजमध्ये वर्ग करण्यासाठी सादर करण्यात येणाऱ्या प्रस्तावांची आवश्यकता भासणार नाही.

(xi) सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षापासून विकास आराखडयाशी सुसंगत (Convergence) अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. त्या अनुषंगाने क्रमांक सीए/एफडीटी/२१ दिनांक ३०.११.२०१६ अन्वये प्रसृत केलेल्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचनांन्वये प्रस्तावित विकास आराखडयाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक असलेला निधी विशेषत्वाने उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षापासून सुरू करण्यात आली आहे.

सन २०२५-२६ मध्ये देखील विकास आराखडयाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक असलेला निधी उपलब्ध करून द्यावयाचा असल्याने क्रमांक सीए/एफडीटी/२१ दिनांक ३०.११.२०१६ अन्वये प्रसृत केलेल्या मार्गदर्शक सूचना संदर्भित कराव्यात. त्यानुसार महानगरपालिकेच्या रिक्त जागांवरील आरक्षणांचा विकास करण्याच्या दृष्टीने संबंधीत खात्यांनी सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात तरतूदी प्रस्ताविणे आवश्यक आहे. विकास आराखडयाच्या अंमलबजावणीचा मागोवा घेण्याच्या दृष्टीने असे ठरविण्यात आले आहे की, प्रत्येक खात्याने त्यांचे अर्थसंकल्पीय अंदाज दोन भागांमध्ये उदा. भांडवली खर्च (CAPEX) व बिगर भांडवली खर्च (NON CAPEX) तयार करावेत. भांडवली खर्चामध्ये समाविष्ट करावयाच्या बाबींमध्ये विकास आराखडयात असलेल्या आरक्षणानुसार महानगरपालिका मालमत्ता (Municipal Assets) तयार होतील अशा नवीन विकास कामांसाठी तरतूद प्रस्ताविण्यात यावी. बिगर भांडवली खर्चामध्ये (NON CAPEX) दुरुस्त्या, परिरक्षण, पुनर्विकास, अंतर्गत सजावटी इत्यादी करिता तरतुदी प्रस्ताविण्यात याव्यात.

सर्व खात्यांनी सन २०२५-२६ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज प्रस्ताविताना उपरोक्त नमूद पध्दतीनेच अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करावेत. कार्य करणारी खाती व विकास आराखडयातील आरक्षणानुसार संभाव्य नवीन विकास कामे यांची यादी या परिपत्रकासमवेत D.P. Annexure – IV मध्ये जोडण्यात आली आहे. विकास आराखडयातील आरक्षणाच्या प्रस्तावित विकासाबाबत मागोवा घेण्यासाठी भांडवली खर्चामध्ये (CAPEX) प्रस्तावित केलेल्या नवीन कामांची यादी परिपत्रकासोबत जोडलेल्या D.P. Annexure – V प्रपत्रात भरुन देणे आवश्यक आहे व त्यांची एक प्रत प्रमुख अभियंता (विकास नियोजन) यांचेकडे सादर करणे आवश्यक आहे.

(xii) ज्या नवीन प्रकल्प / कामांना संबंधित उप आयुक्त/अतिरिक्त आयुक्त (प्रकल्प) यांची प्रशासकीय मंजुरी प्राप्त झाली आहे, केवळ अशीच कामे अर्थसंकल्पात समाविष्ट करण्यात यावीत. ज्या नविन प्रकल्प/ कामांना प्रशासकीय मंजुरी प्राप्त नसेल अशी कामे विचारात घेतली जाणार नाहीत, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी. तसेच मंजुरी क्रमांक व दिनांकासह एकूण अंदाजित किंमत प्रस्तावामध्ये नमूद करुन मंजूरीच्या कागदपत्रांच्या छायांकीत प्रती प्रस्तावासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

(xiii) १५ व्या वित्त आयोगाकडून प्राप्त झालेल्या अनुदानाच्या अनुषंगाने संबधित खात्यांद्वारे जी कामे हाती घेण्यात आली आहेत त्या कामांची माहिती सोबत जोडलेल्या Annexure – VIII प्रपत्रात भरुन सादर करणे आवश्यक आहे. तसेच या कामांकरिता सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये स्वतंत्र तरतूद प्रस्ताविण्यात येणार नाही याची दक्षता संबंधित खातेप्रमुखांनी घ्यावी जेणेकरुन अश्या कामांची द्विरुक्ती होणार नाही.

(xiv) स्वच्छ हवा कृती योजनेच्या समन्वित आणि सर्वांगिण अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने (To implement co-ordinated and holistic clean air actions) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने हवामान अर्थसंकल्पाचा पथदर्शक प्रकल्पाचा अहवाल सन २०२४-२५ मध्ये तयार केला आहे. तद्अनुषंगाने, सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये स्वच्छ हवा कृती योजने संबंधित तरतूदी 'ग्रीन बजेट' अंतर्गत स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येणार असल्याने सन २०२५-२६ मध्ये करावयाच्या तरतूदी स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात याव्यात.

महसूली खर्चा संबंधीच्या तरतूदींबाबत Annexure-B मधील रकाना क्र.१७, १८ तसेच भांडवली खर्चा संबंधीच्या तरतूदींबाबत Annexure-I मधील रकाना क्र.३६, ३७ व Annexure-II मधील रकाना क्र.२६, २७ मध्ये संबंधित लेखा संकेतांकासमोर कामाच्या स्वरुपानुसार MCAP Action Track Number नमूद करण्यात यावा.

MCAP Action Track Plan बाबतचा मार्गदर्शक तक्ता माहितीकरीता या परिपत्रकामध्ये Annexure-IX सोबत जोडण्यात आलेला आहे.

त्याचप्रमाणे स्वच्छ हवा कृती योजनेसाठी तरतूद प्रस्ताविण्यासाठी यथोचित अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव संबंधित खात्यांकडून सादर करणे आवश्यक आहे. याबाबत अधिक माहितीकरीता उप आयुक्त (पर्यावरण) या कार्यालयशी संपर्क साधावा.

(xv) भांडवली स्वरुपाची कामे भांडवली खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजातील तरतूदीमधूनच करणे आवश्यक आहे. तथापि असे निदर्शनास आले आहे की, भांडवली स्वरुपाची काही कामे महसुली खर्चाच्या तरतूदीतून पार पाडली जातात. सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात तरतूद प्रस्ताविताना कामाचे स्वरुप पाहूनच अर्थसंकल्पीय तरतूद प्रस्ताविण्यात यावी. सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पात यंत्रे/संयंत्रांच्या पुरवठयासाठीची तरतूद भांडवली अर्थसंकल्पात व

सदर यंत्र/ संयंत्रांच्या परिरक्षणाची तरतूद महसूली खर्चाच्या अर्थसंकल्पात करावी. स्थायी समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करावयाच्या मसुदापत्रामध्ये पुरवठ्यासाठी भांडवली खर्चाचा व परिरक्षणासाठी महसूली खर्चाचा लेखासंकेतांक नमूद करावा.

५. सन २०२४-२५ चे सुधारित व २०२५-२६ चे अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव सादर करण्याचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे आहे :-

(i) परिपत्रक क्र. प्रले/एफडीटी/ ३४ दि.१७.८.२००० मधील परिच्छेद क्र.३ च्या धर्तीवर महसुली खर्चाचे तसेच भांडवली(प्रकल्प) खर्चाचे प्रभाग समितीच्या कक्षेत न येणारे सर्व प्रस्ताव त्याचप्रमाणे महसुली उत्पन्नाचे/भांडवली उत्पन्नाचे सर्व प्रस्ताव संबंधित सहाय्यक आयुक्त/खाते प्रमुख यांनी प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) यांच्या कार्यालयाकडे सादर करावयाचा अंतिम दिनांक .... **०७ ऑक्टोबर, २०२४**

(ii) मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ कलम ५० टीटी (७)(ब) नुसार सर्व सहाय्यक आयुक्त / खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या विभागाचे/खात्याचे प्रस्ताव, प्रभाग समिती अस्तित्वात असल्यास त्यांच्या शिफारशींसाठी संबंधित विभागाच्या सहाय्यक आयुक्तांकडे सादर करण्याचा अंतिम दिनांक ... ... **०७ ऑक्टोबर, २०२४**

(iii) संबंधित सहाय्यक आयुक्त यांनी प्रभाग समिती अस्तित्वात असल्यास त्यांच्या कार्यक्रमपत्रिकेवर विषय आणून प्रस्तावांवर शिफारशी प्राप्त करुन संबंधित खाते प्रमुखांकडे अभिप्रायांसाठी पाठविण्याचा अंतिम दिनांक ... . **११ ऑक्टोबर, २०२४**

(iv) संबंधित सहाय्यक आयुक्त/खाते प्रमुख यांनी शिफारसप्राप्त प्रस्ताव त्यांच्या अभिप्रायासह प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) यांच्या कार्यालयाकडे सादर करावयाचा अंतिम दिनांक ... . **१५ ऑक्टोबर, २०२४**

६. उपरोक्त परिच्छेद क्र. ५(ii) व (iii) मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रभाग समित्या अस्तित्वात असल्यास त्यांच्या शिफारशींसाठी सादर करावयाचे प्रस्ताव संबंधित विभागाच्या सहाय्यक आयुक्तांकडे दिनांक ०७ ऑक्टोबर, २०२४ पर्यंत सादर करावेत व त्याचवेळी त्याची एक प्रत प्रमुख लेखापाल (पापुमनि) यांच्या अर्थसंकल्प उपविभागाकडे सादर करावी. अथवा, प्रभाग समिती अस्तित्वात नसल्यास सदर प्रस्ताव प्रमुख लेखापाल (पापुमनि) खात्यातील अर्थसंकल्प उपविभागाकडे परस्पर सादर करावेत.

७. सहाय्यक आयुक्त/खाते प्रमुख यांनी उपरोक्त सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करुन प्रभाग समितीच्या कार्यकक्षेत येणारे व प्रभाग समितीच्या कार्यकक्षेत न येणारे प्रस्ताव उपरोक्त परिच्छेद क्र. ५ व ६ मध्ये नमूद केलेल्या दिनांकास प्रमुख लेखापाल (पापुमनि) विभागातील लेखा अधिकारी (अर्थसंकल्प) या उपविभागाकडे सादर करावयाचे आहेत. प्रस्तुत दिनांकापर्यंत प्रस्ताव प्राप्त न झाल्यास त्या खात्याचा कोणत्याही प्रकारचा प्रस्ताव आगामी वर्षाच्या अर्थसंकल्पात समाविष्ट करावयाचा नाही असे गृहित धरण्यात येऊन पुढील कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.

८. सर्व संबंधित सहाय्यक आयुक्त/ खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या विभागाच्या/ खात्याच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावासोबत सदर प्रस्तावाची सॉफ्ट कॉपीही (Pen Drive मध्ये) गोपनीय स्वरुपात सादर करावी.

९.	सर्व संबंधित सहाय्यक आयुक्त/ खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या विभागाच्या/ खात्याच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावासोबत सदर प्रस्तावाची सॉफ्ट कॉपीही (Pen Drive मध्ये) गोपनीय स्वरुपात सादर करावी.

१०.	विविध खात्यांनी सादर केलेल्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावांबाबत बऱ्याचदा काही स्पष्टीकरण/ अतिरिक्त माहिती आवश्यक असते. तसेच प्रस्तावात काही बदल/ दुरुस्त्या करणे आवश्यक असते किंवा प्रस्तावाशी संबंधित मंजूरीची कागदपत्रे प्राप्त करणेही आवश्यक असते. त्याचप्रमाणे अर्थसंकल्पीय बैठकांच्या वेळापत्रकाबाबत माहिती देण्यासाठीही संबंधित कर्मचाऱ्यांशी तात्काळ संपर्क साधणे आवश्यक ठरते. अतएवं, सर्व संबंधित सहाय्यक आयुक्त/ खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या विभागाच्या/ खात्याच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावात प्रत्येक बाबीसमोर Budget Leader म्हणून अर्थसंकल्पीय प्रस्ताव तयार करणाऱ्या संबंधित कर्मचाऱ्यांची नावे व त्यांचे थेट तथा विस्तारित दूरध्वनी क्रमांक, भ्रमणध्वनी क्रमांक, फॅक्स क्रमांक व ई-मेल आयडी नमूद करण्याची दक्षता घ्यावी.

११.	सर्व संबंधित सहाय्यक आयुक्त / खाते प्रमुख यांनी त्यांच्या विभागाच्या / खात्याच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावांची परिपूर्ण माहिती नवीन कार्यप्रणालीनुसार प्रस्तावात भरताना सदर परिपत्रकातील सूचनांचे तसेच वेळापत्रकाचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे.

१२.	वरील बाबतीत कोणत्याही प्रकारची अडचण असल्यास संबंधितांनी प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) खात्याच्या लेखा अधिकारी (अर्थसंकल्प) या उपविभागाशी संपर्क साधावा.

सही/- दि. ०५.०९.२०२४	सही/- दि.११.०९.२०२४	सही/- दि.२४.०९.२०२४
(पांडुरंग वि.गोसावी)	(प्रशांत गायकवाड)	(अभिजित बांगर)
प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.)	उपायुक्त (वित्त)	अतिरिक्त आयुक्त (प्रकल्प)

परिपत्रक

२०२४-२५

क्रमांक : प्रले/पापुमनि/अर्थसंकल्प/०३ दिनांक :- २४.०९.२०२४

प्रत आपल्या माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सविनय सादर.

प्रघाडी
२४/०९/२०२४
(प्रदीप रघुनाथ घाडी)
प्रमुख लेखापाल (पा.पु.म.नि.) यांजकरिता

Y:\A.O. Budget Word\Budget 2025-26\Budget Circular 2024-25\Budget Circular 2025-26.doc

Annexure-A

Budget Estimation sheets of Revenue Income of ______________________________ Department for the year 2025-26

Department Code [ ]

Linked Geographic Area Code [ ]

Fund Centre Name [ ]

Linked Geographic Area Name [ ]

(Rs. in Thousands)

Fund Code	Fund Centre Code	Function Code	Function Name	Account Code	Account Head	Actuals 2021-22	Actuals 2022-23	Actuals 2023-24	Budget Estimates 2024-25	Actuals for the first six month of 2024-25	Revised Estimates 2024-25	Explanation for Increase or Decrease of Col.12 Over Col.no.10	Budget Estimates 2025-26 as per existing rate	Explanation for Increase or Decrease of Col.14 Over Col.no.12	Date of last Revision
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
					Total										

Annexure - B

Budget Estimation Sheets for Revenue Expenditure of ……………………………………………………………………for the year 2025-26

Fund Code ....

Cost Centre Name ....

Cost Centre Code ....

Department Code ....

Linked Geographic Area Name ....

Linked Geographic Area Code ....

(Rs. in Thousands)

Fund Code	Function Code	Cost Centre Code	Account Code	Account Head	Actuals 2021-22	Actuals 2022-23	Actuals 2023-24	Budget Estimates 2024-25	Reallocation / Transfer of Grant	Additional Grant (Contingent Fund if any)	Total Fund Available for 2024-25	Expenditure up to 30/09/2024	Revised Estimates 2024-25	Budget Provision 2025-26	Remarks	Alignment with MCAP Action Track	Description of intended work
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 (9+10+11)	13	14	15	16	17	18
				Total													

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION

ANNEXURE I

Budget Estimates For On-Going Project Works For The Year 2025-26

FUND CODE :

NAME OF FUNCTIONARY : **FUNCTIONARY CODE :**

NAME OF THE FUNCTION: **FUNCTION CODE :**

(Rs.in Thousands)

Sr.No. in B.E. 2024-25 Book	G.L Code	Cost Centre	Description of the Work	Work Executed by	Administrative Sanction No.&Date - SCR/CR No.& Date - Asset Class/ Asset Code	Total Contract Period (IM/EM)	Name of Contractor & Contact No.	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Additional cost if any	Total Contract Cost (9+10)	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.2024	Budget Estimate 2024-25	Addition / deduction in the grant due to Transfer of Grant	Additional Funds made available during 2025-26 from Contingent Fund , if any	Fund available for 2024-25 (13+14+15)	Budget consumed upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Saving in Project Cost	Balance Contract Cost (11-12-18)
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION

ANNEXURE I

Budget Estimates For On-Going Project Works For The Year 2025-26

FUND CODE :
NAME OF FUNCTIONARY : **FUNCTIONARY CODE :**
NAME OF THE FUNCTION: **FUNCTION CODE :**

(Rs.in Thousand)

Budget Estimate 2025-26													Phasing expdt.	Sources of Fund		Remarks of Concerned Asst. Commiss-ioner/ H.O.D.	Implementation Schedule									Name of Budget Leader (Desgn. & Contact No.)	Alignment with MCAP Action Track	Description of intended work
April 2025	May 2025	June 2025	July 2025	Aug 2025	Sept 2025	Oct 2025	Nov 2025	Dec 2025	Jan 2026	Feb 2026	Mar 2026	**Total 21(a) to 21(l)**	26-27, 27-28, After 2028	Loan Fund	Internal Fund		Actual/ Expected date of Tender Notice	Bid No. of Tenders actually issued	Actual/ Expected date of Pre--bid if any	Actual/ Expected date of Tender Opening **Packet A Packet B Packet C**	Actual/ Expected date of Approval of Competent Authority to Proposal/ DL	Actual/ Expected date of the issue of LoA/ Work order No. & Date	Actual/ Expected date of Starting the work.	Expected Physical Progress of the work upto 31.03.26 (in %)	Actual/ Expected date of work Completion.			
21(a)	**21(b)**	**21(c)**	**21(d)**	**21(e)**	**21(f)**	**21(g)**	**21(h)**	**21(i)**	**21(j)**	**21(k)**	**21(l)**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**	**26**	**27**	**28**	**29**	**30**	**31**	**32**	**33**	**34**	**35**	**36**	**37**

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ANNEXURE II

Budget Estimates for New Projects for The Year 2025-26

FUND CODE :
NAME OF FUNCTIONARY : **FUNCTIONARY CODE :**
NAME OF THE FUNCTION: **FUNCTION CODE :**

(Rs. In thousand)

Sr. No	Cost Centre Code	Description of Work	Work Executed by	Admini-strative Sanction No.& Date	Total Contract Period	Estimated Cost including Physical/ Cost Contingencies Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & supervision charges etc.	Budget Estimate 2025-26												
							April 2025	May 2025	June 2025	July 2025	Aug 2025	Sept 2025	Oct 2025	Nov 2025	Dec 2025	Jan 2026	Feb 2026	Mar 2026	**Total 8(a) to 8(l)**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8(a)**	**8(b)**	**8(c)**	**8(d)**	**8(e)**	**8(f)**	**8(g)**	**8(h)**	**8(i)**	**8(j)**	**8(k)**	**8(l)**	**8**

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION **ANNEXURE II**

Budget Estimates For New Projects For The Year 2025-26

FUND CODE :
NAME OF FUNCTIONARY : **FUNCTIONARY CODE :**
NAME OF THE FUNCTION: **FUNCTION CODE :**

(Rs. In Thousand)

Phasing expenditure			Sources of Fund		Remarks of Concerned Asst. Commissioner / H.O.D.	Recommendations of concerned ward committee		Remarks of concerned Asst. Commissioners / H.O. Deptt. On the recommendations of Ward committee.		Implementation Schedule								Name of Budget Leader (Desgn. & Contact No.)	Alignment with MCAP Action Track	Description of intended work
26-27	27-28	After 2028	Loan Funds	Internal Fund		Budget Estimates 2025-26	Remarks	Budget Estimates 2025-26	Remarks	Expected date of Tender Notice	Expected date of Pre-bid if any	Expected date of Tender Opening Packet A Packet B Packet C	Expected date of Approval of Competent Authority to Proposal/ DL	Expected date of the issue of LoA/ work order	Expected date of Starting the work.	Expected Physical Progress of the work upto 31.03.2026 (in %)	Expected date of work Completion.			
9 (a)	**9 (b)**	**9 (c)**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**	**26**	**27**

Specimen **Annexure No.III**

Sr. No.	Description of New Works as proposed in Budget Estimates	Description in 20 Characters	Description in 40 Characters
1	Laying, Replacing of various dia. Water mains & other works for improvement of water supply at various places in N,S & T Wards.	L&R WM N S T wards	Laying Replacing various dia. WM inN,S & T

* Space in between two words also should be counted as one character.

D.P. Annexure – 'IV'

Following User Departments shall make budget provisions in CAPEX part in B.E. 2025-26 for following new developments to be undertaken in the F.Y. 2025-26

Sr. No.	Department	Probable New Development of D.P. Reservations
1	Ch. Eng. (Roads)	a) Construction of missing links of D.P. Roads
		b) Construction of Widening of existing roads shown in D.P.
		c) Any other stretches where land is in municipal possession.
2	Health Infrastructure Cell	Dispensary, Municipal Hospital, Maternity Home, Cemetery.
3	School Infrastructure Cell	Municipal School.
4	Asstt. Comm. (Market)	Municipal Market, Municipal office, Staff Quarters,
5	Chief Fire Officer	Fire Station, Staff Quarters
6	Asstt. Comm. (Estate)	Staff Quarters
7	Ward Asstt. Comm.	Municipal offices, Chowkies, Multipurpose Community Centers, Road Depot, Scrap Yard, Municipal Facilities
8	Ch. Eng. (SWM)	Waste Processing Centres, Segregation Centres, Public Convenience Blocks, Municipal office, Chowkies, Staff Quarters.
9	H.E.	Municipal office Municipal Facilities, Chowkies
10	Ch. Eng. (WSP)	Municipal office, Staff Quarters
11	Ch. Eng. (SP)	Municipal office, Municipal Facilities, Chowkies, Staff Quarters
12	Ch. Eng. (SO)	Municipal Office, Municipal Facilities, Chowkies
13	Asstt. comm. (Planning)	Homeless Shelter, Aadhar Kendra with skill Development, Multipurpose Housing for working Women, Old age Home, Care Centre, Student Hostels. Attempt shall be made to find grants available from State Govt. & Central Govt. for development of facilities for women & children, **like Grants already received** from Central Govt. for National Urban Livelihood Mission (NULM).
14	Supdt. of Garden and Garden Cell	P.G., Garden, Park, Leisure Park, Swimming Pool, Zoo, Municipal Sports Complex, Municipal Club /Gymkhana, Sports Complex, Green Belt, Promenade

Note :

1. New Developments of D.P. Reservations shall only be included in CAPEX part of B.E. 2025-26
2. In F.Y. 2025-26 development shall only be proposed on lands which are in MCGM possession and which are vacant

D.P. Annexure – 'V'

Format

Detail of the Budgetary Provisions made in CAPEX part of B.E. 2025-26 for D.P. Implementation

Dept. : ----------------------

Sr. No.	Ward/D.P. Sheet. No.	C.S. No./ C.T.S. No.	Division / Village	Location	Details of New Amenity proposed to be constructed	Area (Sq.mts.)		Block/ Tender Cost (Rs.)	B.E. 2024-25 (Rs.)	R.E. 2024-25 (Rs.)	Proposed in B.E. 2025-26 (Rs.)
						Land Area	Built up Area				

Name of Contact Person & Designation : ---
Mobile Number & Email Address : ---

Head of the Dept.

<u>Dy. Ch. Eng. (D.P.) – I</u>

Annexure No.VI

Statement showing Annual Maintenance Contract

Department Name : **Department Code :**

(Rs. In Thousand)

Fund Code	Function Code	Cost Centre Code	Account Code from which expenditure is being met or proposed to be met	Description of the Work	Sanction No. & Date	Contract Period From-To	Contract Amount	Amount proposed in RE 24-25	Amount proposed in BE 25-26	Phasing expenditure		
										2026-27	2027-28	After 2028
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
						Total						

ANNEXURE-VII

Statement Showing Liability/ Projection of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G

(Rs.in Crores)

Sr. No.	Works Stage	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Saving in Project Cost (if any)	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.24	Balance As On 31.03.2024 (3-4-5)	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (3-4-5-9)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure				
											2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Work Completed ANNEXURE-III (A)														
2	Ongoing Work ANNEXURE-III (B)														
3	D.L Stage ANNEXURE-III (C)														
4	Tender Invited ANNEXURE-III (D)														
5	New / Planning Work ANNEXURE-III (E)														
	Total	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Signature of HOD

ANNEXURE-VII (A)

Statement Showing Liability of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G

Work Completed

Each and Every G.L. Wise details of works must be submitted.

(Rs.in Crores)

Sr. No. in B.E. 24-25	GL Description (Name of Works)	GL code	SCR/ Executive Sanction Number & Date	Contract Period (IM/EM)	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/ Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Saving in Project Cost (if any)	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.24	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (6-7-8-11)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure					Remarks
													2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1																		
2																		
3																		
4																		
	Total				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Signature of HOD

ANNEXURE-VII (B)

Statement Showing Liability of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G

Ongoing Work

Each and Every G.L. Wise details of works must be submitted.

(Rs.in Crores)

Sr. No. in B.E. 24-25	GL Description (Name of Works)	GL code	SCR/ Executive Sanction Number & Date	Contract Period (IM/EM)	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Saving in Project Cost (if any)	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.24	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (6-7-8-11)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure					Remarks
													2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1																		
2																		
3																		
	Total				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Signature of HOD

ANNEXURE-VII (C)

Statement Showing Liability/ Projection of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G																	
D.L Stage																	
Each and Every G.L. Wise details of works must be submitted																	
(Rs.in Crores)																	
Sr. No. in B.E. 24-25	GL Description (Name of Works)	GL code	Admin. Sanction Number & Date	Contract Period (IM/EM)	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.24	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (6-7-10)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure					Remarks
												2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1																	
2																	
3																	
4																	
	Total				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Signature of HOD

ANNEXURE-VII (D)

Statement Showing Liability/ Projection of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G

Tender Invited

Each and Every G.L. Wise details of works must be submitted

(Rs.in Crores)

Sr. No. in B.E. 24-25	GL Description (Name of Works)	GL code	Admin. Sanction Number & Date	Contract Period (IM/EM)	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.24	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (6-7-10)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure					Remarks
												2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1																	
2																	
3																	
4																	
	Total				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Signature of HOD

ANNEXURE-VII (E)

Statement Showing Liability/ Projection of ………. Deptt. as on 30.09.2024 under Budget - G

New / Planning Work

Each and Every G.L. Wise details of works must be submitted

(Rs.in Crores)

Sr. No. in B.E. 24-25	GL Description (Name of Works)	GL code	Admin. Sanction Number & Date	Contract Period (IM/EM)	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Cumulative expenditure incurred Upto 31.03.2024	Budget Estimate 2024-25	Actual Expenditure upto 30.09.24	Revised Estimate 2024-25	Balance (6-7-10)	Budget Estimate 2025-26	Phasing of Expenditure					Remarks
												2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	After 2029-30	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1																	
2																	
3																	
4																	
	Total				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Signature of HOD

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION **ANNEXURE VIII**

Works taken in hand / to be carried out through grant received under 15th finance commission

FUND CODE :

NAME OF FUNCTIONARY : **FUNCTIONARY CODE**

NAME OF THE FUNCTION: **FUNCTION CODE**

(Rs. In thousand)

Sr. No	Cost Centre Code	G.L Code / New Works	Description of Work	Work Executed by	Admini-strative Sanction No.& Date	Total Contract Period	Project Cost including Physical/ Cost Contingencies. Water/Sewerage Charges. Taxes & Duties & Supervision charges etc.	Additional cost if any	Total Contract Cost (9+10)	Amount Received through 15th FinanceCommision in 2023-24	Amount Received through 15th FinanceCommision in 2024-25	Grant consumed upto 30.09.2024	Balance Contract Cost (9-11)
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**

BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION										ANNEXURE VIII
										(Rs. In Thousand)
Grant For the Year 2024-25	Remarks of Concerned Asst. Commissioner / H.O.D.	Implementation Schedule								Name of Contact person (Desgn. & Contact No.)
		Actual / Expected Date of Tender Notice	Actual / Expected Date of Pre-bid if any	Actual / Expected Date of Tender Opening Packet A Packet B Packet C	Actual / Expected Date of Approval of Competent Authority to Proposal/ DL	Actual / Expected Date of the issue of LoA/ work order	Actual / Expected Date of Starting the work.	Actual / Expected Physical Progress of the work upto 31.03.2025 (in %)	Actual / Expected Date of work Completion.	
15	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**

MCAP Action Tracks

ANNEXURE- IX

Sr No.	MCAP Action Track	Sub Track
1	**Energy & Buildings**	
	1.1 Transitioning Mumbai's electricity generation mix to renewable sources	Installation of solar PV, solar heaters, opting for green power tariff
	1.2 Transition to clean fuels and resource efficiency in buildings	Electric cooking, low flow fixtures, LEDs, energy-efficient appliances, water metering
	1.3 Low carbon buildings	Following Energy Conservation Building Codes, IGBC certification
	1.4 Passive design strategies to improve resilience in buildings	Improve ventilation, lighting & cooling in buildings to improve thermal comfort
2	**Integrated Mobility**	
	2.1 Improve public transport ridership	Improve ridership of buses, local trains, metro, monorail for transport
	2.2 Access to non-motorized transport (NMT) and infrastructure	Improve pedestrian infrastructure, footpaths, road safety and cycling infrastructure, public bike sharing
	2.3 100% municipal and private zero emission vehicles by 2050	Electric cars and EV charging stations
	2.4 Zero emission freight	Freight includes trucks, tempos, delivery vehicles including 2, 3, 4-wheelers
3	**Sustainable Waste Management**	
	3.1 Reducing landfilled waste	Minimum 3 way segregation, composting and recycling
	3.2 Decentralized waste management - Recycle/Compost at the local level	Setting up composting facilities in municipal spaces – parks, buildings
	3.3 Remediation and scientific management of landfills	Undertaking remediation of Deonar, Kanjurmarg
4	**Urban Greening and Biodiversity**	
	4.1 Increase vegetation cover and permeable surface	Scientific greening measures, using permeable paving blocks
	4.2 Reduce urban heat island effect	Nature-based solutions interventions in vulnerable neighborhoods, building materials
	4.3 Equitable access to green open spaces	Creation of public parks, green walkways, footpaths, streets
	4.4 Restore and enhance biodiversity in the city	Protection of beaches, mangroves, mudflats and other
5	**Air Quality**	
	5.1 Curb the pollution concentration level by 20-30% by 2030	Clean construction activities, reducing private car usage,
	5.2 Increase information availability through monitoring	Inform people about the air quality and provide timely health advisories
	5.3 Community health resilience through decentralized planning and awareness	Local area interventions to manage and cope with poor air quality
6	**Urban Flooding & Water Resource Management**	
	6.1 Build flood resilient systems and infrastructure	Soft green-blue infrastructure to improve percolation
	6.2 Localized water conservation and efficiency	Rainwater harvesting and wastewater recycling
	6.3 Reducing pollution and restoring aquatic ecosystems	Ensuring that Mithi and other rivers, beaches and mangroves are clean
	6.4 Safe and affordable drinking water	Providing potable water to all, drinking water public fountains
	6.5 Clean, safe and accessible toilets	Ensuring toilet infrastructure and supply of water, hygienic public toilets
	6.6 Disaster risk and impact reduction	Identification of disaster-prone areas in the city, landslide prep workshops, disaster management teams